

Bumediien – sen chemika?

Titulek jak známo prodává – snaží se přitáhnout potenciálního čtenáře. Táže se: Může si seriózní odborný časopis dovolit přejímat způsob bulváru? Odpovídám si: Může, pokud se jedná o úvodník v aprílovém čísle, kdy laskavý čtenář snad trochu snahy o veselejší přístup k životu bude tolerovat – nad to v době, kdy mnoho důvodů k úsměvu se nedostává. Nuže v titulku se nejedná o nový dien ale o realitu, která těm z nás, kterým ještě paměť slouží, připomene, že Huari Bumediien svrhl ben Bellu, a usadil se pak na 15 let v čele Alžírsko – názvoslovná podobnost s dnem je tedy čistě záměrná.

Lze konstatovat, že chemický humor je specifický. Trochu vzdělanější čtenáři se mohou zasmát sentenci, ve které románový padouch chtějící otrávit vyhlédnutou oběť koncentrovaným roztokem kyseliny chlorovodíkové jej „pro jistotu přiostril“ koncentrovaným roztokem louhu. Nicméně při následující příhodě ze života se usmějí prakticky již pouze profesní chemici. Jednalo se o překlad jednoduchého školního příkladu v jazyce anglickém, který prováděl kolega – fyzik. V jeho textu překladu se objevila sloučenina s označením propan-2-1. Pokud vám teď vrtá hlavou co to bylo za látku, tak vězte, že v originále se jednalo o „propan-2-one“.

Některé „aprílové momenty“ ze života chemické komunity stojí za připomenutí. Ještě v době hluboké totality měl na chemický kongres do Lisabonu vycestovat jistý vysokoškolský badatel. Tedy v době, kdy se na podobnou akci cestovalo na služební pas (mimo tuto akci musel být uložen na ministerstvu školství), do tohoto pasu bylo potřeba získat tzv. výjezdni doložku, dále portugalské vízum a „vyfasovat“ přísně zúčtovatelné valuty na diety. A co se nestalo. Roztržitý chemik si spletl termín konference a všechny potřebné pasové, cestovní a ubytovací náležitosti si vyřídil na data o měsíc předcházející skutečnému termínu konání kongresu (chybička se vloudila, June a July se liší jen o dvě písmena). Ke své hrůze tuto skutečnost zjistil až na místě a v obavě z možných následků se rozhodl chovat tak, jakoby konferenci skutečně navštívil (MUDr. Plzák v té době radil „zatloukat, zatloukat, zatloukat“...), užil si Lisabonu a sepsal vzornou cestovní zprávu (což se tehdy také po zahraniční cestě muselo). Nebýt pečlivé úřednice, která porovnávala cestovní zprávu dotčeného se zprávou badatele, který konferenci skutečně navštívil, by se na celou věc nepřišlo. Takhle z toho prý pro dotčeného byla stranická důtka a kuloární přezdívkou „Jiří lisabonský“...

Současný politický systém občas naráží na problém vhodného „umístění“ odstavených či vysloužilých politiků. Tento problém není nový a vyskytoval se samozřejmě i za minulého režimu. Proto se stalo, že pro jednoho z bývalých ministrů školství byl zřízen na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze „vejminek“ v podobě Psychoenergetické laboratoře. Jedním z výzkumných cílů laboratoře bylo prokázat existenci hmotných částic přenášejících duševní energii, tzv. mentionů. Výsledky bádání byly pak shrnuty ve zprávě Superinfragravitační sjednocení sil a fundamentální záření hmoty. Paralelně s touto laboratoří působilo v té době na VŠCHT i jiné „zvláštní oddělení“ – Výzkumné pracoviště pro psychotroniku a juvenologii. Mezi oběma laboratořemi, až do jejich zrušení v roce 1991, panovala značná řevnivost. V jedné ze stížností, kterou zaslal odborům bývalý ministr na vedoucího pracoviště pro psychotroniku a juvenologii se objevila záznamování hodná formulace – „využil mé delší nepřítomnosti k tomu, aby propustil tři z mých senzibilů – shodou okolností ty nejschopnější“.

S klasickým vyváděním aprílem na prvního dubna, ve smyslu být poslán do drogerie pro zakoupení „Semtele“, se již prakticky nesetkáváme. Není divu, máme zde nyní fenomén internetu, který se nás snaží vyvést nějakou čertovinou prakticky denně. Kdo z nás ještě nevyhrál milion dolarů, protože jeho e-mailová adresa byla vylosována v holandské loterii, kdo nebyl osloven panem Johnem Smithem z Ghany, který se dostal k velkým penězům a rád by se s námi o ně podělil přes náš bankovní účet? A nedostali jste snad čínský dopis štěstí, nerozesmutnil vás příběh brazilského chlapečka, který snědl ruličku bonbonů Mentos, napil se Coca-coly a puklo mu chudáčkovi břicho? Bylo by ale škoda, kdyby v té záplavě žertů, podvodů, ohrožení a hoaxů, které jsou na uživatele internetu ličeny, zapadlo seriózní varování před nebezpečnými účinky některých chemikálií. Odpovědný občan by měl vzít v úvahu, zda se petičně nepřipojí k výzvě organizace DHMO¹, směřující k zákazu šíření dihydrogenmonoxidu (kyselina hydroxylová), který je součástí kyselých dešťů a při jehož neúmyslné inhalaci zemře ročně několik tisíc lidí.

Pavel Chuchvalec

LITERATURA

1. <http://www.dhmo.org/truth/Dihydrogen-Monoxide.html>, staženo dne 27.2.2012